

Анализа коруптивних ризика у прописима ЈЛС

Пословник Скупштине града Лознице ("Сл. лист града Лознице", бр. 16/2008 и 26/20- аутентично тумачење)

Члан 5.

Мандат одборника почиње да тече даном потврђивања мандата.

Скупштина на конститутивној седници **јавним гласањем**, већином од укупног броја присутних одборника, одлучује о потврђивању мандата одборника на основу извештаја Верификационог одбора.

У гласању могу учествовати кандидати за одборнике којима су мандати додељени у складу са чланом 43. Закона о локалним изборима и који имају уверење изборне комисије.

Против одлуке донете у вези са потврђивањем мандата одборника може се изјавити жалба надлежном **окружном суду** у року од 48 часова од дана доношења одлуке Скупштине града.

Примедба: Ставом 2 прописано је овлашћење Скупштине да јавним гласањем потврди мандат одборницима. Недостатак одредбе се огледа у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин, као нпр. у члану 91 Пословника, пропише на који од могућих начина јавног гласања ће се то учинити. Штавише, мањкавост се огледа и у непостојању упућујуће одредбе која би упутила на сходну примену члана 91 Пословника.

Став 4 прописује која правна средства се могу користити против одлуке донете у вези са потврђивањем мандата одборницима. Мањкавост се огледа у употреби нетачног израза "окружном суду" због тога што су правосудном реформом укинута мрежа и називи судова који су постојали у време доношења Пословника тако да окружни судови као такви више уопште не постоје у Републици Србији. Последица тога је да се ни у процесним законима, сагласно чијим одредбама би морао да се води судски поступак, окружни судови не помињу као надлежни судови.

Препоруке: Потпуно и прецизно прописати начин на који се врши јавно гласање. Надлежност суда за одлучивање по правном леку против одлуке донете у вези са потврђивањем мандата улагласити са правним и чињеничним стањем.

Фактори ризика: Правна празнина, Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање и Неприменљива одредба

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 6

Одборници, на првој, конститутивној седници Скупштине, **бирају Верификациони одбор**, који завршава са радом када Скупштина изврши потврђивање мандата одборника.

Верификациони одбор сачињавају три најмлађа одборника, представника са три изборне листе које су добиле највећи број одборничких мандата у Скупштини, од којих председава најстарији члан.

Састав Верификационог одбора предлаже председавајући на седници Скупштине.

Верификациони одбор је изабран ако је за њега **гласала већина присутних одборника**.

По избору чланова Верификационог одбора, одборници истом предају своја уверења о избору.

Отсутни одборници достављају своја уверења о избору Верификационом одбору поштом или на други начин.

Примедба: *Ставом 1 прописано је овлашћење одборника да на конститутивној седници већином гласова присутних одборника образују Верификациони одбор. Недостатак одредбе се састоји у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања. Исти недостатак присутан је у ставу 4 који само наглашава којом већином присутних одборника се образује Верификациони одбор.*

Ставом 3 председавајући конститутивне седнице је овлашћен да предложи састав Верификационог одбора. Мањкавост представља и то што одредба не прописује да предлог лица које председава треба да буде у писаној форми и образложен.

Препоруке: *Прописати форму предлога за образовање Одбора. Прецизирати начин одлучивања Скупштине.*

Фактори ризика: *Правне празнине и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 7

Верификациони одбор, на основу извештаја Изборне комисије о спроведеним изборима одборника и Уверења о избору за сваког одборника, **утврђује** да ли су податци из уверења о избору сваког одборника истоветни са податцима из извештаја Изборне комисије и да ли је Уверење издато од овлашћеног органа и о томе **подноси Скупштини извештај** у писаној форми.

Писани извештај садржи констатацију о томе да ли су податци из уверења о избору сваког одборника истоветни са податцима из извештаја Изборне комисије и да ли су уверења издата од стране надлежног органа.

Поред навода из става 2. овог члана писани извештај садржи и предлог:

- за потврђивање мандата одборника,
- да се не потврде мандати појединих одборника са образложењем или
- да се одложи потврђивање мандата појединих одборника са образложењем.

Примедба: Ставом 1 предвиђено је овлашћење Верификационог одбора да утврђује сагласност и подударност података из уверења о избору сваког кандидата са подацима из извештаја Изборне комисије. Недостатак се састоји у употреби непрецизног израза "утврђује" који у ствари означава да чланови Верификационог одбора одлуку о томе доносе гласањем. Недостатак одредбе се огледа и у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања. Поред тога, недостатак се састоји и у пропуштању да се пропише да ли је потребна једногласна одлука или се сматра да постоји подударност података и у случају одређене већине и које.

Истим ставом прописана је обавеза Верификационог одбора да подноси извештај Скупштини. Недостатак се огледа у пропуштању да се пропише у ком року је Верификациони одбор дужан да испуни ту обавезу.

Препоруке: Прописати рок за достављање извештаја Скупштини. Прецизирати начин одлучивања Верификационог одбора.

Фактори ризика: Правне празнине, Непостојање конкретног рока и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 8

Извештај Верификационог одбора Скупштина претреса у целини.

По завршетку разматрања **одлучује се о извештају у целини**, ако нема оспоравања мандата појединих одборника од стране Верификационог одбора.

У гласању могу учествовати кандидати за одборнике којима су мандати додељени у складу са Законом и који имају уверење Изборне комисије да су изабрани.

Ако Верификациони одбор у свом извештају предложи да се потврђивање мандата поједином одборнику одложи или да му се мандат не потврди, **о сваком таквом предлогу гласа се посебно.**

Одборник чија је потврда мандата одложена има право да присуствује седницама Скупштине и да учествује у њеном раду без права одлучивања до добијања обавештења из члана 9. овог Пословника.

Одборник коме није потврђен мандат има право да присуствује седницама Скупштине и да учествује у њеном раду без права одлучивања **до достављања одлуке Окружног суда по жалби ако је иста изјављена.**

Примедба: Ставом 2 предвиђено је овлашћење одборника да јавним гласањем одлучују о извештају Верификационог одбора. Недостатак се састоји у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања. Поред тога, недостатак се састоји и у пропуштању да се пропише да ли је за усвајање извештаја потребна једногласна одлука или се он сматра усвојеним и у случају одређене већине и које.

Исти недостатак је присутан и у ставу 4 који предвиђа овлашћење Скупштине да посебно гласа о предлогу Верификационог одбора да се мандат поједином одборнику не потврди или одложи

Став 6 прописује право одборника коме није потврђен мандат да учествује у раду Скупштине без права одлучивања до одлуке надлежног суда о правном леку ако је изјављен. Мањкавост се огледа у употреби нетачног израза "окружног суда" због тога што су правосудном реформом укинута мрежа и називи судова који су постојали у време доношења Пословника тако да окружни судови као такви више уопште не постоје у Републици Србији. Последица тога је да се ни у процесним законима, сагласно чијим одредбама би морао да се води судски поступак, окружни судови не помињу као надлежни судови.

Препоруке: Прецизирати начин одлучивања Скупштине. Надлежност суда за одлучивање по правном леку против одлуке донете у вези са потврђивањем мандата усагласити са правним и чињеничним стањем.

Фактори ризика: Правна празнина, Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање и Неприменљива одредба

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Скупштина **може одложити потврду мандата** појединог одборника и обавезати Изборну комисију да изврши проверу ваљаности издатог уверења о избору одборника и о томе обавести Скупштину, најдаље у року од 5 дана.

О потврди мандата из претходног става Скупштина **ће одлучивати после поднетог извештаја Изборне комисије.**

Примедба: Ставом 1 прописано је овлашћење Скупштине да одложи потврду мандата појединог одборника. Недостатак одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "може" који сугерише да је одлука о томе да ли ће се потврђивање мандата поједином одборнику одложити или не препуштена слободној и широкој дискреционој одлуци Скупштине. Тим пре што одредба не прописује, ни примера ради, било какав критеријум или услов који треба да буде испуњен да би се потврђивање мандата поједином одборнику одложило. Иако то није изричито прописано, на основу дикције овог става може да се закључи да одборници треба да гласају о томе. Недостатак се састоји у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања. Поред тога, недостатак се састоји и у пропуштању да се пропише да ли је за усвајање извештаја потребна једногласна одлука или се он сматра усвојеним и у случају одређене већине и које.

Исти недостатак постоји и у ставу 2 који предвиђа обавезу Скупштине да о потврди мандата одлучује након што добије извештај Изборне комисије. Поред тога, мањкавост ове одредбе се огледа у пропуштању да се пропише, за разлику од рока у коме је Изборна комисија дужна да састави извештај, рок у коме Скупштина треба или мора да испуни своју обавезу.

Препоруке: Прецизирати начин одлучивања Скупштине. Прописати рок за одлучивање Скупштине. Потпуно и прецизно прописати критеријуме за одлагање потврђивања мандата појединих одборника.

Фактори ризика: Правна празнина, Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање и Непостојање конкретног рока

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 15

По утврђивању листе кандидата из члана 14. овог Пословника, **образује се Комисија** за спровођење и утврђивање резултата тајног гласања од 3 члана (у даљем тексту: Комисија).

Састав Комисије предлаже председавајући на седници Скупштине.

За члана Комисије одређује се по један одборник са три изборне листе које су добиле највећи број одборничких мандата у Скупштини.

За председника Комисије одређује се најстарији члан.

Комисија је изабрана ако је за њу **гласала већина присутних одборника.**

Комисији у раду помаже секретар Скупштине.

Примедба: Ставом 1 прописано је овлашћење одборника да на конститутивној седници већином гласова присутних одборника образују Комисију за спровођење и утврђивање резултата тајног гласања. Недостатак одредбе се састоји у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања.

Исти недостатак присутан је у ставу 5 који само наглашава којом већином присутних одборника се образује Комисија.

Ставом 2 председавајући конститутивне седнице је овлашћен да предложи састав Комисије. Мањкавост представља и то што одредба не прописује да предлог лица које председава треба да буде у писаној форми и образложен.

Препоруке: Прописати форму предлога за образовање Одбора. Прецизирати начин одлучивања Скупштине.

Фактори ризика: Правне празнине и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 17.

Одборнику се уручује гласачки листић тако што, пошто је претходно прозван од стране председавајућег Скупштине, прилази председнику Комисије који му уручује гласачки листић, а секретар Скупштине означава код имена и презимена одборника у списку да му је гласачки листић уручен.

Након уручивања гласачких листића присутним одборницима, **председавајући одређује паузу за гласање.**

По завршетку гласања одборници убацују примљене гласачке листиће у гласачку кутију, а секретар Скупштине код имена и презимена одборника у списку, означава да је одборник гласао.

Гласачка кутија мора бити празна и од провидног материјала.

Примедба: Став 1 овлашћује председавајућег конститутивне седнице да одреди паузу у раду Скупштине. Мањкавост одредбе се састоји у томе што не прописује колико дуго пауза у раду траје или може да траје.

Став 4 садржи деклараторну одредбу према којој гласачка кутија мора бити празна и од провидног материјала. Мањкавост одредбе се огледа у томе што није предвиђено ко је овлашћен да изврши проверу и на који начин се утврђује да гласачка кутија испуњава ове услове. Последица тога може бити да више лица нпр. председник и секретар Скупштине сматра да се одредба односи на њих (позитиван сукоб надлежности) или напротив да нико од њих не сматра себе овлашћеним или дужним да то учини (негативан сукоб надлежности).

Препоруке: Потпуно и прецизно прописати ко и на који начин проверава да ли гласачка кутија испуњава услове предвиђене Пословником. Прописати дужину трајања паузе у раду Скупштине.

Фактори ризика: Правне празнине, Непостојање конкретног рока, Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање, Непостојање субјекта на кога се одредба односи и Непостојање механизма надзора и контроле

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 18

Пошто је гласање завршено, Комисија јавно на седници спроводи поступак утврђивања резултата гласања следећим редом:

1. утврђује се број одштампаних гласачких листића,
2. утврђује се број одборника који су примили гласачки листић,
3. утврђује се број неупотребљених гласачких листића, који ће се запечатити у коверат,
4. отвара се гласачка кутија и пребројавањем утврђује број гласачких листића у кутији (ако он буде већи од броја одборника који су примили гласачки листић, поступак се обуставља, употребљени материјал се одваја за уништавање и спроводи се поновно гласање, на начин утврђен овим Пословником),
5. утврђује се број неважећих гласачких листића који се одвајају у посебан коверат (неважећим гласачким листићем сматра се непопуњени гласачки листић, листић који је тако попуњен да се не може са сигурношћу утврдити за кога је одборник гласао, као и листић на коме је заокружен већи број кандидата од броја који се бира),
6. утврђује се број важећих листића,
7. утврђује се укупан број гласова који је добио сваки од кандидата.

О утврђеним резултатима Комисија **сачињава записник** у коме констатује који кандидат је изабран, односно да ни један кандидат није добио потребну већину гласова **и о томе подноси извештај Скупштини.**

Утврђивању резултата гласања присуствује и представник предлагача сваког кандидата о коме се гласало.

Примедба: Ставом 1 прописано је овлашћење Комисије да спроведе поступак утврђивања резултата гласања. Мањкавост одредбе се огледа у пропуштању да се прецизно пропише тренутак у коме Комисија треба да испуни своју обавезу. У ту сврху одредба употребљава непрецизан израз "пошто је гласање завршено" који је подложен различитим тумачењима.

Став 2 прописује две обавезе Комисије - да сачини записник и да поднесе извештај Скупштини. Први недостатак се огледа у томе што на основу одредбе није јасно да ли је реч о недоследној употреби термина или о два различита акта. Уколико је реч о два различита акта, мањкавост одредбе се састоји у пропуштању да се пропише обавеза да сви чланови Комисије морају да потпишу записник, као и да пропише шта се дешава уколико неко од чланова Комисије не жели да га потпише. Осим тога, одредба не прописује рок до када Комисија треба или мора да достави Скупштини наведени извештај.

Препоруке: Прописати рок за утврђивање резултата гласања. Прописати обавезу да сви чланови Комисије морају да потпишу записник, односно прописати шта се дешава уколико неко од чланова Комисије не жели да га потпише. Прописати рок за достављање извештаја. Обезбедити доследну употребу појмова.

Фактори ризика: Правна празнина, Непостојање конкретног рока. Недоследна употреба појмова.

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 22

Председнику Скупштине престаје функција пре истека времена на које је изабран **разрешењем** или оставком.

Предлог за разрешење може поднети најмање једна трећина одборника Скупштине.

Предлог се подноси у писаној форми и мора бити образложен.

Разрешење се врши на начин и по поступку који је предвиђен за избор.

Оставка се подноси у писаном облику.

О оставци се не гласа већ се само констатује престанак функције.

У случају подношења оставке, председнику Скупштине престаје функција даном одржавања седнице на којој је поднео оставку, односно на првој наредној седници Скупштине ако је оставку поднео између две седнице.

Ако Скупштина не разреши председника Скупштине града, **одборници који су поднели предлог за разрешење не могу поново предложити разрешење председника Скупштине града, пре истека рока од 6 месеци од одбијања претходног предлога.**

Примедба: Ставом 1 предвиђена је могућност разрешења председника Скупштине. Мањкавост одредбе се састоји у чињеници да нису прописани, ни примера ради, разлози или критеријуми на основу којих се он може разрешити са функције што ствара висок степен правне несигурности. Тим пре што одредба употребљава непрецизан израз "може се поднети" који сугерише да одлука о томе да ли ће поступак за разрешење председника Скупштине бити покренут зависи од слободне и широке дискреционе оцене одборника и онога ко одредбу примењује, односно политичке воље и интереса.

Став 6 изричито предвиђа да се о поднетој оставци не одлучује већ се престанак функције констатује. Прва мањкавост се састоји у томе што на основу дикције одредбе и употребе израза "констатује" (што је донекле прихватљиво у смислу констатације у записнику са седнице) може да се закључи да се поводом поднете оставке не доноси одлука што није тачно јер је општеприхваћена пракса да се тим поводом доноси решење о престанку функције одборника. Осим тога, на основу одредбе не може да поуздано да се закључи ко је овлашћен да констатује престанак функције – нпр. председник или цела Скупштина.

Став 8 садржи забрану поновног покретања поступка разрешења председника Скупштине за одборнике који су то претходно неуспешно покушали. Међутим, то је учињено употребом непрецизног израза "одборници" на основу кога се не може поуздано закључити – да ли то не може појединачно да учини ни један од потписника претходног безуспешног предлога или само група одборника не сме да буде идентична као приликом подношења претходног неуспешног предлога. У првом случају, норма би требало да гласи "одборник који је поднео предлог за разрешење".

Препоруке: Потпуно и прецизно прописати критеријуме за разрешење председника Скупштине. Прецизирати на кога се односи забрана поновног покретања поступка за разрешење.

Фактори ризика: Правна празнина, Непостојање субјекта на кога се одредба односи, Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 25.

Скупштина града има секретара.

Секретар **се стара** о обављању стручних послова у вези са сазивањем и одржавањем седница Скупштине и њених радних тела и руководи административним пословима везаним за њихов рад. Секретар Скупштине помаже председнику Скупштине у припреми и руковођењу седница Скупштине.

Секретар Скупштине **се поставља , на предлог председника Скупштине**, на 4 године и може бити поново постављен.

За секретара Скупштине града може бити постављено лице са завршеним правним факултетом, положеним стручним испитом за рад у органима управе и радним искуством од најмање три године.

Гласање за постављење секретара је јавно.

Секретар Скупштине је постављен ако је за предлог за постављење гласала већина од присутног броја одборника.

Примедба: *Став 2 прописује обавезе које секретар Скупштине има у погледу стручних послова у вези сазивања и одржавања седница Скупштине. Мањкавост одредбе се огледа у томе што употребљава израз "стара се" који нема прецизно и јединствено значење. С обзиром да не припада групи правни(чки)х израза, на основу њега није могуће успоставити одговорност онога ко поступа супротно њему нпр. одговоран је јер се није старао.*

Став 3 прописује овлашћење председника Скупштине да поднесе предлог за секретара. Осим тога, одредба је пропустила да пропише обавезу да предлог председника Скупштине мора да буде у писменој форми и образложен.

Недостатак одредбе се састоји у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања.

Препоруке: *Обезбедити употребу прецизних и дефинисаних појмова. Прописати начин одлучивања Скупштине. Прописати да предлог председника Скупштине мора да буде у писменој форми и образложен.*

Фактори ризика: *Употреба недефинисаних појмова, Правна празнина и Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 26

Секретару Скупштине **може престати функција** и пре истека мандата, оставком или **разрешењем** на предлог председника Скупштине. Предлог се подноси у писаној форми и мора бити образложен.

Примедба: *Члан прописује овлашћење председника Скупштине да поднесе предлог за разрешење секретара Скупштине. Мањкавост одредбе се састоји у чињеници да нису прописани, ни примера ради, разлози или критеријуми на основу којих се он може разрешити са функције што ствара висок степен правне несигурности. Тим пре што одредба употребљава непрецизан израз "може" који сугерише да одлука о томе да ли ће секретар Скупштине бити разрешен зависи од слободне и широке дискреционе оцене председника Скупштине.*

Препоруке: Прецизно прописати поступање по поднетој оставци, укључујући и обавезу доношења решења о престанку мандата одборника. Обезбедити доследну употребу израза.

Фактори ризика: Правна празнина и и Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 29

Скупштина **може образовати** савете и комисије као и **стална радна тела ради разматрања и решавања појединих питања из њене надлежности.**

Радна тела дају мишљење на предлог прописа и одлука које доноси Скупштина града, предлажу Скупштини доношење општих и појединачних аката и обављају друге послове утврђене Статутом града.

За чланове савета и комисија поред одборника **могу се именовати и грађани специјалисти за области које покрива савет односно комисија.**

Председник савета односно комисије именује се из реда одборника.

Председници, чланови савета и комисија именују се на 4 године, с тим да **могу бити разрешени и пре истека тог рока.**

Образовање савета и комисија, њихов делокруг и начин рада, уређује се овим Пословником.

Примедба: Ставом 1 прописано је овлашћење Скупштине да образује стална радна тела. Мањкавост одредбе се састоји у томе што одредба употребљава непрецизан израз "може" који сугерише да одлука о томе да ли ће стално радно тело бити образложено или не зависи од слободне и широке дискреционе оцене Скупштине.

Став 3 предвиђа могућност да за чланове сталних радних тела буду изабрана и лица која нису одборници. У ту сврху одредба употребљава непрецизан израз "грађани специјалисти за области које покрива савет или комисија" који сугерише да је одлука о томе ко је грађанин специјалиста за области које покрива стално радно тело подложна слободној и широкој дискреционој оцени онога ко одредбу примењује. Тим пре што одредба не прописује ближе нити прецизније критеријуме којих би онај ко одредбу примењује морао да се придржава. Осим тога, на основу одредбе је нејасно да ли је неопходно да пре њиховог именовања постоји одговарајући предлог, као и да ли се за такав предлог захтева одређена форма (усмено или писмено). На основу одредбе не може поуздано да се закључи да ли такав предлог треба, а требало би, да буде образложен (усмено или писмено), нарочито у погледу сагласности тих лица да буду именована. Одредба не предвиђа ни тренутак у коме се евентуални предлог за именовање за члана сталног радног тела мора или може поднети.

Ставом 5 предвиђена је могућност разрешења председника и чланова сталног радног тела. Мањкавост одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "могу бити разрешени" што сугерише да је одлука о томе да ли ће они бити разрешени или не препуштена слободној и широкој дискреционој одлуци одборника. Тим пре што одредба не прописује ближе нити прецизније критеријуме којих би онај ко одредбу примењује морао да се придржава.

Препоруке: Ближе и прецизније прописати критеријуме за именовање чланова сталних радних тела из реда грађана и стеучњака. Прописати обавезу подношења писменог и образложеног предлога за именовање. Прецизирати рок за подношење предлога за именовање. Потпуно и прецизно прописати критеријуме за разрешење председика и чланова сталног радног тела.

Фактори ризика: Правна празнина, Неодређен и дискрециони основ за одлучивање и Непостојање конкретног рока

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 30

Скупштина града **може** за обављање одређених задатака из своје надлежности **образовати повремена радна тела.**

Примедба: Чланом је прописано овлашћење Скупштине да образује повремена радна тела. Мањкавост одредбе се састоји у томе што одредба употребљава непрецизан израз "може" који сугерише да одлука о томе да ли ће повремено радно тело бити образловано или не зависи од слободне и широке дискреционе оцене Скупштине.

Препоруке: Ближе и прецизније прописати критеријуме за образовање повремених радних тела.

Фактори ризика: Правна празнина и Неодређен и дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 32

Чланове сталних радних тела предлажу политичке странке, коалиције странака, политичке организације или групе грађана које су освојиле одборничке мандате у Скупштини града.

Предлагање чланова сталних радних тела врши се сразмерно броју освојених одборничких мандата у Скупштини града.

Примедба: Став 1 такстативно наводи ко може да предложи кандидате за чланове повремених радног тела. Недостатак се огледа у чињеници да се на основу одредбе не може поуздано закључити да ли се за такав предлог захтева одређена форма (усмена или писмена) или не, као и да ли наведени предлог треба, а требало би, да буде образложен. Тим пре што није прописан било какав критеријум на основу кога би могло да се процењује ко треба или је сврсисходно да буде члан повремених радног тела.

Препоруке: Ближе и прецизније прописати критеријуме за именовање чланова повремених радних тела. Прописати обавезу подношења писменог и образложеног предлога за именовање. Прецизирати рок за подношење предлога за именовање.

Фактори ризика: Правна празнина, Неодређен и дискрециони основ за одлучивање и Непостојање конкретних рока

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 34

Седницу радног тела **сазива председник радног тела по сопственој иницијативи**, на **предлог председника Скупштине или на захтев 1/3 чланова тог тела**. Радна тела из својих редова бирају заменика председника који га замењује у случају његове спречености и отсутности.

У случају спречености председника или заменика председника, седницу радног тела сазива председник Скупштине, а радно тело бира председавајућег за ту седницу.

Примедба: Став 1 прописује овлашћење председника радног тела да сазове седницу радног тела по сопственој иницијативи. Недостатак се огледа у томе што нису прописани, ни примера ради, критеријуми којих би председник радног тела требао да се придржава приликом сазивања. Мањкавост одредбе се огледа у томе што је нејасно да ли се за такав предлог захтева одређена форма (усмени или писмени). Осим тога, потпуно је нејасно да ли такав предлог треба да буде образложен (усмено или писмено).

Препоруке: Потпуно и прецизно прописати критеријуме за сазивање седнице радног тела од стране председника Скупштине. Прописати обавезу да предлог за сазивање седнице буде у писменој форми и образложен.

Фактори ризика: Правне празнине и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 35

Радно тело Скупштине **може одлучивати** ако седници присуствује већина чланова радног тела, а закључци се доносе већином гласова присутних чланова.

Седница радног тела сазива се најкасније 3 дана пре одржавања седнице а **може се сазвати и у краћем року ако за то постоје разлози.**

Примедба: *Став 1 прописује кворум који је потребан за одржавање седнице радног тела и кворум који је потребан за одлучивање. Мањкавост одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "може" који сугерише да у одређеним случајевима, што зависи од слободне и широке дискреционе оцене председника радног тела, радно тела може радити тј. одлучивати и када је седници присуствује мање од већине чланова радног тела. Недостатак одредбе се огледа и у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина гласања – тајно или јавно стално радно тело доноси одлуке. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања*

Став 2 истовремено прописује и правило, као и изузетак од правила, до када мора да се сазове седница радног тела. Мањкавост одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "ако постоје разлози" који је подложен различитим различитим тумачењима. Штавише, одредба пропушта да прецизира да је потребно да постоје оправдани разлози. Недостатак се огледа и у пропуштању да се пропишу, примера ради или детаљније и прецизније, критеријуми на основу којих се процењује да ли постоје околности које оправдавају сазивање седнице у краћем временском року.

Осим тога, на основу одредбе не може поуздано да се закључи да ли постојање неименованих разлога мора да се образлаже и у којој форми (усмено или писмено), као ни на који начин се доказује да они постоје. Штавише, одредба не прописује ко је овлашћен или дужан да образложи и докаже да они постоје, односно да донесе одлуку о томе да су испуњени услови да се седница сазове и у краћем року.

Препоруке: *Прописати начин одлучивања сталног радног тела. Потпуно и прецизно прописати критеријуме за сазивање седнице у краћем року. Прописати обавезу писменог образлагања и доказивања да постоје нарочито хитни случајеви. Прецизирати ко је дужан да писмено образложи и докаже да постоје нарочито хитни случајеви.*

Фактори ризика: *Правна празнина, Ненавођење субјекта на ког се одредба односи, Употреба недефинисаних појмова и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 37

Седници радног тела може присуствовати представник предлагача акта који се разматра на седници.

У раду радног тела могу учествовати и чланови Градског већа, зависно од питања које је на дневном реду.

У раду радног тела **могу по позиву учествовати стручни и научни радници и друга лица, без права одлучивања.**

Примедба: *Став 3 прописује могућност да у раду радног тела учествују стручни и научни радници. Прва мањкавост одредбе огледа се у употреби непрецизног израза "могу по позиву учествовати" који сугерише да је одлука о томе да ли ће стручни и научни радници учествовати препуштена слободној и широкој дискреционој оцени онога ко одредбу примењује. Недостатак одредбе се састоји и у томе што нису прописани, ни примера ради, критеријуми на основу којих се процењује и доноси одлука који стручни и научни радници треба или морају да присуствују седници нпр. да је реч о стручним и научним радницима за питања или из области која је на дневном реду седнице. Тиме је каталог критеријума на основу којих би требала или морала да се врши процена и доноси одлука остао отворен и подобан за различита тумачења од стране оних који норму примењују. Осим тога, мањкавост одредбе се састоји у употреби непрецизне формулације "по позиву" на основу које се не може поуздано закључити ко је овлашћен и надлежан да стручне и научне раднике позове на седницу. Нејасно је и да ли о тој намери или одлуци треба да буду обавештени сви чланови сталног радног тела, као ни да ли се за тај позив захтева одређена форма (усмени или писмени). Осим тога, нејасно је да ли таква намера или одлука треба да буде образложена (усмено или писмено). Штавише, на основу одредбе би се могло закључити да таква одлука не треба претходно да буде усвојена, односно да остали чланови сталног радног тела уопште не могу или не треба да одлучују о томе.*

Препоруке: *Потпуно и прецизно прописати критеријуме за позивање стручних и научних радника на седнице сталног радног тела. Прописати да стално радно тело доноси одлуку о позивању на основу писменог и образложеног предлога. Присуство овлашћеног представника предлагача прописати као омогућавање присуства (обавезно се позива) а не као услов за одржавање седнице (обавезно присуствује).*

Фактори ризика: *Правна празнина, Нејасне, непрецизне или двосмислене формулације, Нејасан управни поступак и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 38

У извршавању послова из свог делокруга радно тело може, преко свог председника, да тражи од Градске управе податке и информације од значаја за његов рад.

Радно тело одређује свог известиоца који на седници Скупштине образлаже мишљење радног тела о предлогу акта који Скупштина доноси.

На седници радног тела води се записник.

У записник се уноси нарочито: имена присутних, питања која су разматрана, **мишљења и предлози радног тела**, свако издвојено мишљење, као и известиоци које је одредило радно тело.

Записник потписује председник радног тела и лице које је водило записник.

Примедба: *Ставом 3 прописана је обавеза вођења записника. Ставом 4 дефинисан је садржај записника. Недостатак се састоји у пропуштању да се пропише да ли се и како евентуалне примедбе уносе у записник.*

Препоруке: *Потпуно и прецизно уредити начин уношења евентуалних примедби.*

Фактори ризика: *Правна празнина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 55

Председник Скупштине града одлучује на којој седници ће се материјали односно акти, упућени и достављени председнику Скупштине града, у складу са одредбама овог Пословника, уврстити у предлог дневног реда седнице.

Предлоге аката или материјала **за које је Скупштина града одлучила да се не уврсте у дневни ред седнице**, односно који су били предмет расправе, али их Скупштина града није усвојила гласањем, председник Скупштине града, односно Скупштина града, не може поново уврстити у предлог дневног реда, односно у дневни ред, пре протекла рока од најмање 6 месеци, рачунајући од дана одржавања седнице Скупштине града на којој нису увршћени у дневни ред, односно нису усвојени.

Примедба: *Ставом 1 прописано је овлашћење председника Скупштине да самостално одлучује о томе који од материјала и аката ће бити уврштени у дневни ред које седнице. Мањкавост одредбе се огледа у употреби израза "одлучује" који на најбољи могући начин одсликава колико је питање да ли ће се и када неки материјал и акт наћи на седници неке скупштине зависи од слободне и широко прописане дискреционе оцене председника Скупштине. Тим пре што одредба не прописује, ни примера ради, било какав критеријум кога би председник Скупштине том приликом морао да се придржава.*

Став 2 садржи одредбу која, с друге стране, овлашћује Скупштину да одлучи да акте и материјале не уврсти у дневни ред. Недостатак одредбе се огледа у томе што се не може поуздано закључити да ли је реч о грешци приликом редакције текста или у прописивању супротстављених одредби.

Препоруке: Потпуно и прецизно прописати критеријуме за стављање аката и материјала на дневни ред седнице Скупштине. Прецизирати овлашћења председника и/или Скупштине да одлуче о томе који акти и материјали ће бити уврштени у дневни ред које седнице.

Фактори ризика: Правна празнина, Супротстављене одредбе и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 60

У случају подношења грађанске иницијативе и предлога Збора грађана за доношење акта из надлежности Скупштине града, о иницијативи односно предлогу **Скупштина је дужна да одржи расправу и достави образложен одговор грађанима односно Збору грађана у року од 60 дана од дана добијања предлога.**

Ако Скупштина оцени оправданост предложеног акта, исти ће ставити на усвајање, а **ако оцени да није оправдано, закључком ће одбити предлог за доношење истог.**

Број потписа потребан за пуноважно покретање грађанске иницијативе не може бити мањи од 5% бирача

Примедба: Ставом 1 прописане су две обавезе Скупштине – да организује расправу и да достави образложени одговор грађанима. Мањкавост одредбе се огледа у употреби нејасне формулације на основу које није могуће закључити да ли се рок од 60 дана односи на једну или обе обавезе. Уколико се односи на једну, недостатак се огледа у пропуштању да прецизно пропише рок у коме је Скупштина дужна да одржи расправу поводом грађанске иницијативе и Збора грађана за доношење акта јер дикција одредбе сугерише да се тај рок односи на достављање образложења грађанима. Ако се, супротно томе, рок односи на извршење обе обавезе, он не представља гаранцију квалитетне расправе јер је, у недостатку прецизног рока за одржавање расправе, могуће одржавати једнодневну расправу пре самог истека рока за достављање извештаја.

Ставом 2 прописано је овлашћење Скупштине да одбије предлог за доношење акта. Недостатак одредбе се састоји у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања. Исти недостатак присутан је у ставу 4 који само наглашава којом већином присутних одборника се образује Верификациони одбор. Осим тога, мањкавост се огледа у употреби непрецизног израза "оцени да ли је оправдано" уместо "провери/оцени да ли су испуњени услови/предлог основано" који сугерише да је доношење одлуке о томе да ли ће предлог акта бити стављен на усвајање или не препуштена слободној и широкој дискреционој оцени Скупштине.

Препоруке: *Прописати рок за одржавање расправе. Потпуно и прецизно прописати критеријуме за одбијање предлога за доношење акта. Прецизирати начин одлучивања Скупштине.*

Фактори ризика: *Правне празнине, Употреба недефинисаних појмова, Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 62

Предлагач одлука и других аката као и Градско веће и надлежна радна тела **дужна су да пре седнице Скупштине града размотре амандмане** који су поднети на предлог одлука и других аката.

Надлежно радно тело неће разматрати амандмане који су поднети неблаговремено, непотпуне и амандмане са увредљивом садржином, о чему ће обавестити Скупштину.

Градско веће има право **да се изјасни о амандману** и када оно није предлагач одлуке.

Амандмани које је поднео предлагач одлуке или других аката, а које су прихватили Градско веће и надлежна радна тела Скупштине, као и амандмани које су прихватили предлагач, Градско веће и надлежна радна тела Скупштине постају саставни део предлога одлуке или другог аката и о њима Скупштина посебно не одлучује.

Примедба: *Ставом 1 прописана је обавезе предлагача акта, Градског већа и надлежног радног тела да размотре поднете амандмане. Први недостатак се огледа у пропуштању да се изричито пропише обавеза без које разматрање амандмана нема никакву сврху нити смисла – да обавесте Скупштину које амандмане предлажу да их Скупштина усвоји а које не тј. да се изјасне о њима. О томе уосталом говори и став 3 који прописује право Градског већа да се о амандману изјасни када није предлагач одлуке. Осим тога, одредба не прописује шта се дешава уколико наведене категорије не испуне своју обавезу.*

Став 2 прописује овлашћење надлежног радног тела да не разматра амандмане који су поднети неблаговремено, непотпуне и оне са увредљивом садржином, као и обавезу да о томе обавести Скупштину. Мањкавост одредбе се огледа пре свега због чега је круг лица која имају ово овлашћење сужен у односу на број оних која, сагласно ставу 1, имају обавезу да амандман размотре јер је предвиђен искључиво и само за надлежно радно тело. Разлог томе може бити улога и функција коју за разлику од других набројаних категорија радно тело има – да наведене амандмане одбаца и да о њима сачини посебан извештај који доставља Скупштини. Сагласно овој одредби, надлежно радно тело нема обавезу да донесе управни акт о њиховом одбацивању због чега не постоји ни могућност оспоравања такве одлуке одговарајућим правним леком. Осим тога, одредба предвиђа акт мање правне снаге тј. обавештење уместо извештај надлежног радног тела. На крају, одредба не прописује рок у коме је надлежно радно тело дужно да испуни своју обавезу обавештања.

Препоруке: *Прописати обавезу изјашњавања о поднетим амандманима. Прописати обавезу доношења акта о одбацавању амандмана који не испуњавају услове за расправу и одлучивање.*

Фактори ризика: *Правне празнине, Употреба недефинисаних појмова, Непостојање конкретног рока, Непотпуни основи за настанак одговорности, Непостојање/недовољни механизми за оспоравање одлука и поступака органа јавне власти, Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 65

Општи акт и други акти, **изузетно, се могу донети по хитном поступку.**

По хитном поступку може да се донесе само акт којим се уређују питања и односи настали услед околности које нису могле да се предвиде, а **недоношење акта по хитном поступку могло би да проузрокује штетне последице.**

Овлашћени предлагач може поднети предлог да се о одређеном питању одлучи по хитном поступку са образложењем о штетним последицама које би настале због недоношења тог акта по хитном поступку.

О предлогу за доношење акта по хитном поступку **одлучује се без претреса.** Пре гласања о том предлогу Скупштина ће саслушати образложење предлагача.

Ако Скупштина усвоји предлог да се акт донесе по хитном поступку, предлог акта се уноси у дневни ред исте седнице.

Скупштина може у току седнице да затражи хитно мишљење од одговарајућег радног тела Скупштине и Градског већа.

Предлог акта који се доноси по хитном поступку мора се доставити одборницима најкасније до почетка седнице у облику у коме се акт доноси.

На предлог акта који се доноси по хитном поступку, могу се подносити амандмани до закључења претреса. Амандман се подноси у писаној форми или усмено.

Примедба: *Ставом 1 прописано је изричито овлашћење Скупштине да може да донесе одређени акт по хитном. Први недостатак одредбе огледа се у употреби непрецизног израза "могу" који сугерише да је доношење одлуке о томе да ли ће неки акт донети по хитном поступку или не препуштено слободној и широкој дискреционој оцени Скупштине. Тим пре што је као критеријум или услов који треба да буде испуњен дефинисан у ставу 2 употребом такође непрецизног израза "ако би недоношење таквог акта по хитном поступку могло да проузрокује штетне последице" који је подложен различитим тумачењима. Осим тога, на основу дикције тог израза видљиво је, због употребе кондиционала "могло би", да се за примену овог изузетка и погледу доношења*

акта не захтева сигурност и извесност да ће штетне последице наступити већ само одређени степен вероватноће да ће до тога доћи.

Ставом 4 прописано је овлашћење Скупштине да о предлогу да се акт донесе по хитном поступку одлучује без претреса. Недостатак одредбе се састоји у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања. Осим тога, одредба не прописује да ли се за доношење акта по хитном поступку захтева једногласна одлука или се он сматра донетим и ако је гласала већина одборника и која.

Препоруке: *Потпуно и прецизно прописати критеријуме за доношење акта по хитном поступку. Прописати начин одлучивања Скупштине. Преиспитати критеријуме за усвајање акта по хитном поступку*

Фактори ризика: *Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације, Правна празнина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 66

Захтев за давање аутентичног тумачења општег акта Скупштине града могу да поднесу органи, предузећа и установе који акт примењују.

Захтев са образложењем се подноси Комисији за статут и прописе.

Ако Комисија за статут и прописе оцени да је захтев за давање аутентичног тумачења оправдан, задужиће предлагача акта да сачини предлог тумачења и **доставиће га Скупштини**, а ако оцени да захтев није оправдан, обавестиће Скупштину, која о томе одлучује.

Примедба: *Ставом 1 набројане ко је све овлашћен да поднесе захтев за давање аутентичног тумачења. Недостатак одредбе се огледа у томе што се одредба не прописује, бар примера ради, у којим случајевима и због којих разлога је потребно доношење аутентичног тумачења нпр. уочени проблеми у примени Пословника. Осим тога, нејасно је да ли се за наведени захтев тражи одређена форма (писмени или усмени), као и да ли он треба да буде образложен.*

Препоруке: *Преиспитати правни основ за доношење аутентичног тумачења. Прецизно и детаљно прописати критеријуме за подношење захтева за давање аутентичног тумачења*

Фактори ризика: *Правна празнина, Супротстављене одредбе и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 67

Захтев Уставног суда за изјашњавање поводом предлога за покретање поступка за оцењивање уставности и законитости одлуке или другог општег акта Скупштине, председник Скупштине **упућује на разматрање и изјашњавање Комисији** за статут и прописе.

Комисија разматра захтев Уставног суда и обавештава суд о свом ставу поводом предлога за покретање поступка за оцењивање уставности и законитости одлуке или другог општег акта.

Ако Комисија приликом разматрања захтева, оцени да има основа за измену или допуњу Одлуке или другог општег акта на које се захтев Уставног суда односи, или да је престала потреба за применом те одлуке, **предложиће Скупштини** да донесе закључак да се приступи измени, односно допуни одлуке или доношењу нове одлуке или другог општег акта. **Свој предлог доставиће председнику Скупштине.**

Примедба: Ставом 1 прописана је обавеза председника Скупштине да захтев Уставног суда за изјашњавање упутује Комисији за статут и прописе. Недостатак одредбе се огледа у томе што одредба не прописује рок у коме је председник Скупштине дужан да изврши своју обавезу.

Исти недостатак постоји и у ставу 2 који предвиђа обавезу Комисије за статут и прописе да обавести Уставни суд о свом ставу. Први недостатак се огледа у употреби неодговарајуће израза "ставу" уместо доставиће "изјашњење" који став 1 изричито помиње. Осим тога, одредба не прописује у коме року је Комисија дужна да испуни своју обавезу нити садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Закона о Уставном суду. Штавише, одредба не предвиђа обавезу Комисије да своје изјашњење достави Скупштини.

Сличан недостатак садржи и став 3 који предвиђа обавезу Комисије да Скупштини достави свој предлог о потреби измена или допуна, односно потреби доношења ове одлуке или акта јер не прописује у ком року је Комисија дужна да изврши и ову своју обавезу.

Препоруке: Прописати рокове за поступање председника Скупштине и Комисије за статут и прописе. Прописати обавезу достављања изјашњење Скупштини

Фактори ризика: Непостојање конкретног рока, Недоследна употреба појмова и Правна празнина

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 68

На изворник одлуке и другог акта Скупштине и на изворник аутентичног тумачења ставља се печат Скупштине.

Изворник одлуке, односно другог акта или аутентичног тумачења, сматра се текст одлуке, односно другог акта или аутентичног тумачења усвојен на седници Скупштине.

Изворник одлуке, односно другог акта Скупштине и аутентичног тумачења, чува се у Скупштини.

О изради изворника, стављању печата на њих, њиховом чувању и евиденцији, **стара се секретар Скупштине.**

Примедба: Став 4 прописује обавезе које секретар Скупштине има у погледу одлука и општих аката Скупштине. Мањкавост одредбе се огледа у томе што употребљава израз "стара се" који нема прецизно и јединствено значење. С обзиром да не припада групи правни(чки)х израза, на основу њега није могуће успоставити одговорност онога ко поступа супротно њему нпр. одговоран је јер се није старао.

Препоруке: Обезбедити употребу прецизних и дефинисаних појмова.

Фактори ризика: Употреба недефинисаних појмова и Неприменљиве одредбе

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 69

Записници и други акти Скупштине града, који се не објављују у "Службеном листу Града", **доступни су грађанима и медијима један радни дан у недељи.**

Општи акти органа града објављују се у "Службеном листу Града Лознице".

О објављивању одлука и других аката Скупштине и аутентичних тумачења **стара се секретар Скупштине.**

Секретар Скупштине, на основу изворног текста одлуке, другог акта или аутентичног тумачења, даје исправке грешака у објављеном тексту одлуке и другог акта или аутентичног тумачења, **ако за тим има потребе.**

Остали акти органа града објављују се у "Службеном листу Града Лознице" када је то тим актима предвиђено.

Општи акти из става два овог члана ступају на снагу осмог дана од дана објављивања, осим ако општим актом није одређен посебан датум ступања на снагу.

Примедба: Став 1 прописује право грађана да остваре увид у записнике и друге акте Скупштине који се не објављују у службеном гласилу. Мањкавост одредбе се огледа у употреби непрецизне и нејасне формулације "један дан у недељи" која је подложна различитим тумачењима и на основу које није могуће са сигурношћу да се закључи нити је грађанима познато који је то дан у недељи, ако није одређен ко ће га, којим актом и када одредити и на који начин ће грађани бити упознати када могу да остваре своје право.

Став 3 прописује обавезе које секретар Скупштине има у погледу одлука и општих аката Скупштине. Мањкавост одредбе се огледа у томе што употребљава израз "стара се" који нема прецизно и јединствено значење. С обзиром да не припада групи правни(чки)х израза, на основу њега није могуће успоставити одговорност онога ко поступа супротно њему нпр. одговоран је јер се није старао.

Ставом 4 овог члана прописано је овлашћење секретара да даје исправке грешака у објављеним текстовима. Недостатак се огледа у томе што је могућност коришћења бележака условљеном употребом недефинисаног и непрецизног израза "ако за тим има потребе" који сугерише да је одлука о томе да ли ће се исправке грешака дати или не препуштена слободној и широко прописаној дискреционој оцени секретара Скупштине.

Препоруке: Прецизирати дан када грађани могу да остваре право увиду у акте који се не објављују у службеном гласилу или потпуно и прецизно прописати ко ће га, на који начин и када одредити. Обезбедити употребу прецизних и јасних формулација.

Фактори ризика: Правна празнина, Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације, Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање и Недоследа употреба појмова.

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 70

Седнице Скупштине **сазива председник Скупштине по потреби**, а најмање једном у три месеца.

Свечане седнице се одржавају поводом одређених јубилеја и у другим свечаним приликама.

Преседник Скупштине **стара се** о припремању седница уз помоћ секретара Скупштине.

Седнице Скупштине сазива председник Скупштине по сопственој иницијативи, а дужан је да седницу закаже на захтев Градоначелника, Градског већа или 1/3 одборника у року од 7 дана од дана подношења захтева, тако да дан одржавања седнице буде најкасније у року од 15 дана од дана подношења захтева.

Ако председник Скупштине не закаже седницу у поменутом року, седницу може заказати подносилац захтева, а председава одборник кога одреди подносилац захтева.

Примедба: Ставом 1 предвиђено је овлашћење председника Скупштине да сазива седнице Скупштине. Мањкавост одредбе се састоји и у употреби непрецизног израза "по потреби" који сугерише да је одлука о томе да ли постоји потреба за заказивање седнице Скупштине или не препуштена слободној и широкој дискреционој оцени председника. Тим пре што није прописан било какав критеријум на основу кога би могло да се процењује због чега и када постоји таква потреба.

Став 3 прописује обавезе које председник Скупштине има у погледу припремања седница Скупштине. Мањкавост одредбе се огледа у томе што употребљава непрецизан израз "стара се" који нема прецизно и јединствено значење. С обзиром да не припада групи правни(чки)х израза, на основу њега није могуће успоставити одговорност онога ко поступа супротно њему нпр. одговоран је јер се није старао.

Препоруке: Обезбедити употребу прецизних и дефинисаних појмова. Прецизно и потпуно прописати критеријуме за сазивање седница Скупштине.

Фактори ризика: Правна празнина, Употреба недефинисаних појмова и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 71

Писани предлог за сазивање Скупштине садржи предлог дневног реда седнице, а **предложене тачке морају бити из надлежности Скупштине града, утврђене законом** и Статутом и припремљене у складу са одредбама овог Пословника.

Ако предлог не испуњава услове предвиђене ставом 1. овог члана, председник Скупштине ће исти одбацити.

Примедба: Став 1 прецизира обавезне елементе предлога за сазивање седнице Скупштине. Недостатак одредбе се огледа у томе што због употребе непрецизног израза "утврђене законом" није могуће идентификовати, ради примене, закон који прописује надлежности Скупштине имајући у виду ограничење да тачке дневног реда морају бити из надлежности Скупштине.

Препоруке: Правилно прописати упућујућу норму

Фактори ризика: Мањкава одредба о упућивању

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 72.

Позив за седницу Скупштине доставља се одборницима најкасније на 7 дана пре дана одређеног за одржавање седнице.

Одборницима се са позивом доставља и предлог дневног реда, одговарајући материјал за питања која се предлажу за дневни ред, као и записник са претходне седнице.

Изузетно, у хитним случајевима председник Скупштине **може сазвати седницу Скупштине са роком краћим од 3 дана, а дневни ред за ову седницу може предложити на самој седници.**

Када се седница одржава сходно претходном ставу овог члана, на самој седници могу се подносити амандмани у писаној форми или усмено.

Примедба: *Став 3 прописује изузетак од правила да се седница Скупштине сазива 7 дана пре дана њеног одржавања тако што омогућава да се седница у изузетно хитним околностима може сазвати и у краћем року. Критеријум или услов који је непоходно да буде испуњен за то одређен је употребом непрецизног израза "у изузетно хитним случајевима". Међутим, одредба не прописује, ни примера ради, на основу којих критеријума треба да се процењују да ли су наступиле околности које оправдавају сазивање седнице у року краћем од прописаног. Осим тога, за разлику од одредбе става 1 који рок дефинише као "7 дана пре одржавања" одредба овог става тај рок означава као 3 дана. Осим тога, нигде није предвиђено на који начин (усмено или писмено) се образлаже и доказује да постоје нарочито хитни случајеви, као ни да ли је пре сазивања неопходно да постоји одговарајући предлог.*

Препоруке: *Прецизно и потпуно прописати критеријуме за сазивање седнице Скупштине у краћем року. Прописати да предлог за сазивање седнице у краћем року мора бити у писменој форми и образложен.*

Фактори ризика: *Правна празнина, Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 73.

За седницу Скупштине, поред одборника позивају се Градоначелник, заменик Градоначелника, помоћници Градоначелника, посланици, чланови Градског већа, начелник Градске управе и руководиоци основних организационих јединица Градске управе.

По потреби на седницу се могу позвати и представници органа и организација, као **и појединци, стручњаци за одређена питања и друга лица.**

Примедба: *Став 2 прописује могућност да се на седницу Скупштине позову и друга лица а не само одборници и представници извршних органа. Први недостатак се огледа у употреби непрецизног термина "по потреби" који сугерише да је одлука о томе да ли ће друга лица бити позвана на седницу Скупштине препуштена слободној и широкој дискреционој оцени онога ко одредбу примењује. Тим пре што нигде није прописан било какав критеријум на основу кога би могло да се процењује због чега и када постоји таква потреба. Друга мањкавост се састоји у употреби нејасне и непрецизне формулације "појединци, стручњаци за одређена питања и друга лица" који*

је подложен различитим тумачењима. Тим пре што нигде нису ближе нити прецизније прописани критеријуми на основу којих треба или може да се процењује да ли је уопште потребно да друга лица, која нису одборници нити представници извршних органа, присуствују седници Скупштине, као ни услови које треба да испуњавају та лица да би њихово присуство или учешће у раду седнице било потребно. Осим тога, није прецизирано да ли наведени позив треба да испуњава одређену форму (усмени или писмени). Нејасно је и да ли такав позив треба да буде обавезно образложен (усмено или писмено).

Препоруке: Прецизно и потпуно прописати критеријуме за позивање других лица да учествују у раду Скупштине, као и форму позива.

Фактори ризика: Правна празнина, Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 74

Пошто отвори седницу, пре утврђивања дневног реда, председник, на основу извештаја секретара, утврђује да ли седници присуствује довољан број одборника за пуноважно одлучивање.

За пуноважно одлучивање и рад на седници, потребно је присуство већине одборника. Ако се утврди да не постоји већина, председник одлаже седницу за један сат.

Уколико ни после померања почетка седнице од једног сата не постоје услови за почетак рада седнице Скупштине, **председник Скупштине, одлаже седницу за одређен дан и час, о чему се писано обавештавају одборници који су одсутни.**

Примедба: Ставом 3 предвиђено је овлашћење председника Скупштине да одложи седницу ако се утврди да ни после једног померања почетка седнице није присутна потребна већина за рад. Недостатак одредбе се огледа у томе што не предвиђа крајњи рок (до) када се одложена седница мора одржати, односно не предвиђа максимални временски период на који се може одложити седница Скупштине.

Препоруке: Прописати крајњи рок за одржавање одложене седнице Скупштине.

Фактори ризика: Непостојање конкретног рока

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 75.

Седнице Скупштине града су јавне.

За јавност рада Скупштине града одговоран је секретар Скупштине града;

Позив и материјали за седницу Скупштине града достављају се средствима информисања ради упознавања јавности.

Седницама Скупштине града могу присуствовати представници средстава информисања, овлашћени представници предлагача, **као и друга лица чије присуство председник Скупштине одобри.**

Скупштина може одлучити да седнице не буду јавне из разлога безбедности **и других посебно оправданих разлога** који се констатују пре утврђивања дневног реда.

Примедба: Ставом 4 предвиђена је могућност да седници Скупштине присуствују и друга лица а не само одборници и представници извршних органа. Недостатак одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "чије присуство председник Скупштине одобри" који сугерише да је одлука о томе да ли ће и која лица бити позвана да присуствују препуштена слободној и широкој дискреционој оцени председника Скупштине. Тим пре што одредба не прописује, ни примера ради, критеријуме којих би председник Скупштине морао да се придржава. Нејасно је и да ли о том свом одобрењу председник Скупштине треба да обавести одборнике, као ни да ли се за то одобрење захтева одређена форма (усмени или писмени). Осим тога, потпуно је нејасно да ли такво одобрење треба да буде образложена (усмено или писмено).

Став 5 прописује у којима случајевима јавност може бити, у потпуности или делимично, искључена са седнице Скупштине. Недостатак одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "из других посебно оправданих разлога" који је подложен различитим тумачењима.

Препоруке: Потпуно и прецизно прописати критеријуме за позивање других лица да присуствују седници Скупштине. Прописати да одобрење председника мора бити у писменој форми и образложено. Потпуно и прецизно прописати критеријуме за искључење јавности са седница Скупштине.

Фактори ризика: Правна празнина, Нејасне, непрецизне или двосмислене формулације, Нејасан управни поступак, Недовољна транспарентност органа јавне власти и Нејасан поступак и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 77

Измене и допуне предложеног дневног реда, могу предлагати одборници, одборничке групе, радна тела Скупштине, Градоначелник и председник Скупштине и Градско веће.

Предлози се достављају председнику Скупштине у писаној форми са образложењем најкасније 72 сата пре почетка седнице.

При утврђивању дневног реда, **Скупштина одлучује о предлозима:**

- за хитан поступак,

- да се поједине тачке повуку из предлога дневног реда,
- да се дневни ред прошири.

Скупштина **одлучује** посебно о сваком предлогу за измену и допуну предложеног дневног реда.

Дневни ред, Скупштина **утврђује у целисти** без претреса, са изменама и допунама уваженим код појединачних предлога.

Примедба: Ставовима 3 и 4 прописано је овлашћење Скупштине да одлучи о предлозима за дневни ред. Недостатак одредбе се састоји у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања. Осим тога, одредба не прописује да ли је за доношење одлуке о дневном реду неопходна једногласна одлука или се он сматра усвојеним када за њега гласа одређена већина одборника и која.

Друга мањкавост се састоји у томе што са исту активност Скупштине став 5 употребљава непрецизан израз "утврђује" који у ствари означава да одборници треба да донесу одлуку о дневном реду тако што гласају.

Препоруке: Обезбедити доследну употребу појмова. Прецизирати начин одлучивања Скупштине.

Фактори ризика: Правне празнине, Недоследна употреба термина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 78

Утврђивање дневног реда врши се на почетку седнице већином гласова присутних одборника.

Примедба: Ставом 1 прописано је овлашћење Скупштине да утврди дневни ред. Мањкавост одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "утврђује" који у ствари означава да одборници треба да донесу одлуку о дневном реду тако што гласају. Недостатак одредбе се састоји у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања.

Препоруке: Обезбедити доследну употребу појмова. Прецизирати начин одлучивања Скупштине.

Фактори ризика: Правне празнине, Недоследна употреба термина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 79

Пре преласка на дневни ред **усваја се Записник** са претходне седнице. **О примедбама на Записник Скупштина одлучује без претреса**

Примедба: Чланом је прописана обавеза усвајања записника са претходне седнице. Обавеза је прописана употребом безличног израза "усваја се" који у ствари означава да одборници треба да донесу одлуку о записнику тако што гласају. Истовремено, одредба за исту радњу, гласање одборника о примедбама на записник употребљава другачији израз "одлучује". Поред тога што постоји неуједначена употреба појмова, недостатак се огледа и у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања.

Препоруке: Обезбедити уједначену употребу појмова. Прописати начин одлучивања Скупштине.

Фактори ризика: Правна празнина, Недоследна употреба термина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 81

Претрес тачака дневног реда врши се по утврђеном редоследу.

Једном **утврђени редослед тачака дневног реда, може се у току седнице изменити само закључком Скупштине.**

Примедба: Став 2 предвиђа овлашћење Скупштине да промени претходно утврђени дневни ред. На основу дикције одредбе би могло да се закључи да пре доношења такве одлуке није неопходно да постоји било какав предлог тачно одређених предлагача. Мањкавост одредбе се огледа и у томе што одредба не прописује било какав критеријум или услов који треба да буде испуњен да

би се дневни ред променио што сугерише да је доношење одлуке о томе да ли ће се већ утврђени дневни ред променити или не препуштено слободној и широкој дискреционој оцени Скупштине што потврђује употреба непрецизног израза "може". Недостатак се огледа и у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања.

Препоруке: Прописати начин одлучивања Скупштине. Прецизно и потпуно прописати критеријуме за промену већ утврђеног дневног реда.

Фактори ризика: Правна празнина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 84.

Градоначелник, заменик Градоначелника и представник предлагача акта, имају право да говоре без ограничења времена.

Говорник може да говори само о питању које је на дневном реду, најдуже 5 минута. Ако се говорник **удаљи од дневног реда** председник ће га опоменути и позвати да се држи дневног реда. Уколико одборник и поред опомене настави да говори председник ће му одузети реч.

Примедба: Став 2 садржи правило у случају да говорник не користи говорницу да би излагао и расправљао о тачки дневног реда. Мањкавост одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "удаљи" који се уобичајено користи за означавање кретања а овде је употребљен у пренесеном значењу. Уместо тога требало је једноставно и прецизно навести нпр. ако говорник говори о нечему што није тачка дневног реда или када говорник не говори о тачки дневног реда. Последица тога може бити да се нека од мера за одржавање реда на седници одборнику изрекне јер се "удаљио".

Препоруке: Обезбедити доследну употребу прецизних појмова

Фактори ризика: Недоследна употреба термина и Употреба недефинисаних појмова

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 86

Председник **може, у току седнице, прекинути исту.**

Председник **ће седницу прекинути** кад утврди недостатак кворума, због потребе да се изврше неопходне припреме и прибаве мишљења, као и у другим случајевима **кад оцени да за то постоје оправдани разлози**.

Председник Скупштине прекида рад Скупштине и у другим случајевима ако то Скупштина одлучи.

Председник Скупштине **обавестиће одборнике о часу наставка седнице**, односно о дану и часу када ће седница бити настављена са истим дневним редом о чему се писмено обавештавају само одсутни одборници.

Седница Скупштине се прекида и по истеку утврђеног радног времена.

Изузетно, председник Скупштине може продужити рад седнице Скупштине и по истеку радног времена до завршетка претреса и одлучивања о започетој тачки дневног реда.

Кад председник Скупштине процени да је из разлога ефикасности, целисходности и економичности потребно продужити рад Скупштине и након истека радног времена, предложиће Скупштини да настави рад по истеку радног времена да би се завршио претрес и одлучивање по преосталим тачкама утврђеног дневног реда.

Примедба: *Ставом 1 прописано је овлашћење председника Скупштине да прекине седницу. Мањкавост одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "може" који сугерише да је одлука о томе да ли ће се седница прекинути или не препуштена слободној и широко прописаној дискреционој оцени председника Скупштине. Тим пре што одредба не прописује, ни примера ради, критеријуме којих би председник Скупштине том приликом морао да се придржава.*

Ставом 2 прописана је обавеза председника Скупштине да прекине седницу у тачно наведеним случајевима. Мањкавост одредбе се састоји у употреби, приликом дефинисања једног од разлога за прекид седнице, непрецизног израза "када оцени да за то постоје оправдани разлози" што сугерише да је и ова одлука о прекиду седнице препуштена слободној и широко прописаној дискреционој оцени председника Скупштине. Тим пре што одредба не прописује, ни примера ради, критеријуме којих би председник Скупштине морао да се придржава приликом процене да ли постоје оправдани разлози.

Недостатак одредбе се састоји и у пропуштању да се пропише прецизан рок тј. време трајања прекида, односно када се прекинута седница мора одржати.

Препоруке: *Прецизно прописати временско трајање прекида. Потпуно и прецизно прописати критеријуме за прекид седнице*

Фактори ризика: *Употреба недефинисаних појмова, Правна празнина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 88

Одборнику који жели да говори о повреди Пословника председник Скупштине даје реч чим затражи, односно одмах по завршетку излагања претходног говорника.

Одборник је дужан да наведе одредбу Пословника која је, по његовом мишљењу, повређена, да је цитира и образложи у чему се састоји повреда.

Одборник о повреди Пословника може говорити највише 2 минута, с тим што се цитат одредбе Пословника не рачуна у време одређено за образложење повреде.

Председник Скупштине прекида расправу о предметном питању и даје објашњења о повреди Пословника. Ако одборник није задовољан објашњењем председника Скупштине, о повреди Пословника **одлучује Скупштина без претреса**.

Примедба: *Ставом 4 овог члана прописано је овлашћење председника Скупштине које, због употребе нејасне и непрецизне формулације "прекида расправу о предметном питању", не може да се дефинише нити се са сигурношћу може закључити шта је његова сврха. Пре свега зато што је цео члан посвећен указивању на повреду Пословника и односи се на одборника који на њу указује и председника између којих нема расправе. Осим тога, није реч о неименованом питању већ о указивању на повреду Пословника. Тим пре што одредба не прописује било какав критеријум кога би председника Скупштине морао да се придржава приликом вршења овог овлашћења. Недостатак се огледа и у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања.*

Препоруке: *Преиспитати овлашћење председника Скупштине да прекине расправу. Обезбедити употребу јасних и прецизних формулација.*

Фактори ризика: *Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 89

Скупштина **одлучује** о евентуалној повреди Пословника већином гласова присутних одборника.

Примедба: *Члан предвиђа овлашћење Скупштине да одлучује о евентуалној повреди Пословника већином гласова присутних одборника. Недостатак се огледа и у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем,*

прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања.

Препоруке: Прописати начин одлучивања Скупштине.

Фактори ризика: Правна празнина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 90

Одборник има право на реплику, ако се у претходној дискусији увредљиво говорило о њему или су његове речи погрешно схваћене или наведене.

Председник Скупштине том одборнику одмах даје реч.

Одборник може говорити највише 2 минута само о предмету реплике.

Ако председавајући сматра да пријављени говорник није изазван ускратиће му право на реплику.

Ако одборник није задовољан одлуком председавајућег може тражити да **о томе одлучи Скупштина.**

Уколико се увредљиви изрази односе на одборничку групу односно политичку странку или групу грађана која има одборнике у Скупштини града, право на реплику у њихово име, има шеф одборничке групе односно овлашћени представник странке односно групе.

Примедба: Ставом 4 овог члана прописано је овлашћење председника Скупштине да одлучи да ли ће дозволити реплику. Први недостатак одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "сматра да пријављени говорник није изазван" који сугерише да је доношење одлуке о томе да ли постоји право на реплику или не препуштено слободној и широкој дискреционој оцени председника Скупштине. Друга мањкавост се састоји у томе што је овлашћење прописано упркос томе што став 1 императивном одредбом прописују тачно одређене случајеве када одборник има право на реплику, без потребе да претходно било ко сматра да ли је изазван или не. Последица тога је да с једне стране постоји гарантовано право одборника на реплику у тачно одређеним случајевима док с друге стране постоји овлашћење председника Скупштине да слободно и дискреционо одлучује да ли право на реплику постоји.

Препоруке: Преиспитати овлашћење председника Скупштине да оцењује да ли постоји право на реплику.

Фактори ризика: *Супротстављене одредбе и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 96

Мера одузимања речи изриче се одборнику, који својим говором нарушава ред на седници или се не држи питања које је на дневном реду, а већ је два пута опоменут на обавезу придржавања реда и одредаба Пословника.

Одборник коме је изречена мера одузимања речи дужан је да се, без одлагања, удаљи са говорнице. У супротном председник Скупштине искључује озвучење а **по потреби одређује паузу**.

Мере опомене и одузимања речи примењују се за седницу на којој су изречене.

Примедба: *Ставом 2 предвиђено је овлашћење председника Скупштине да одреди паузу у раду седнице Скупштине. Мањкавост одредбе се састоји у употреби непрецизног израза "по потреби" који сугерише да је одлука о томе да ли постоји потреба за одређивање паузе или не препуштена слободној и широкој дискреционој оцени председника. Недостатак се састоји и у пропуштању да се пропише рок до када пауза може да траје, односно када седница Скупштине мора да се настави.*

Препоруке: *Обезбедити употребу прецизних и дефинисаних појмова. Прецизно и потпуно прописати критеријуме за одређивање паузе. Прописати дужину трајања паузе.*

Фактори ризика: *Правна празнина, Употреба недефинисаних појмова, Непостојање конкретног рока и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 97

Мера удаљења са седнице изриче се одборнику који, и после изречене мере одузимања речи, омета или спречава рад на седници, на седници вређа Скупштину и одборнике или употребљава изразе који нису у складу са достојанством Скупштине.

Одборник може бити удаљен само са седнице на којој је повредио ред. Мера удаљења изриче се без претреса.

Одборник према коме је изречена мера удаљења са седнице, дужан је да се одмах удаљи из просторије у којој се одржава седница.

Ако председник утврђеним мерама не може одржати ред на седници, **одредиће кратак прекид седнице.**

Примедба: Ставом 4 предвиђено је овлашћење председника Скупштине да одреди прекид у раду седнице Скупштине. Недостатак се састоји и у пропуштању да се пропише рок тј. колико дуго прекид може да траје, односно када седница Скупштине мора да се настави.

Препоруке: Прописати дужину трајања паузе.

Фактори ризика: Непостојање конкретног рока

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 99

О раду на седници Скупштине води се записник.

О вођењу записника **стара се секретар** Скупштине.

Примедба: Став 2 прописује обавезе које секретар Скупштине има у погледу записника. Мањкавост одредбе се огледа у томе што употребљава израз "стара се" који нема прецизно и јединствено значење. С обзиром да не припада групи правни(чки)х израза, на основу њега није могуће успоставити одговорност онога ко поступа супротно њему нпр. одговоран је јер се није старао.

Препоруке: Обезбедити употребу прецизних и дефинисаних појмова.

Фактори ризика: Употреба недефинисаних појмова и Неприменљиве одредбе

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 101

Одборницима се доставља записник са седнице Скупштине.

Усвојени записник потписује председник и секретар Скупштине.

О чувању записника **стара се секретар** Скупштине.

Примедба: Став 3 прописује обавезе које секретар Скупштине има у погледу записника. Мањкавост одредбе се огледа у томе што употребљава израз "стара се" који нема прецизно и јединствено значење. С обзиром да не припада групи правни(чки)х израза, на основу њега није

могуће успоставити одговорност онога ко поступа супротно њему нпр. одговоран је јер се није старао.

Препоруке: Обезбедити употребу прецизних и дефинисаних појмова.

Фактори ризика: Употреба недефинисаних појмова и Неприменљиве одредбе

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 102.

На седници Скупштине се воде стенографске белешке које садрже потпун ток седнице, а **може се вршити** и тонско снимање.

Прекуцане стенографске белешке чувају се у документацији и достављају шефовима одборничких група.

О вођењу, сређивању, чувању стенографских белешки и тонских записа **стара се секретар** Скупштине града.

Примедба: Ставом 1 предвиђена је могућност тонског снимања седница Скупштине. Мањкавост одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "може" који сугерише да је одлука о томе да ли ће се седница прекинути или не препуштена слободној и широко прописаној дискреционој оцени онога ко одредбу примењује. На основу дикције одредбе не може се поуздано закључити или не. Тим пре што одредба не прописује, ни примера ради, критеријуме којих би то лице требало да се придржава.

Препоруке: Тонско снимање прописати као обавезу. Обезбедити употребу прецизних и дефинисаних појмова.

Фактори ризика: Употреба недефинисаних појмова, Неприменљиве одредбе, Непостојање субјекта на кога се одредба односи, Правна празнина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 109

Седници Скупштине и њених радних тела **могу присуствовати** овлашћени представници штампе и других видова јавног информисања.

Пре уласка у салу за седнице, акредитовани новинари дужни су да покажу овлашћеном лицу своју новинарску картицу средства информисања из којег долазе и дужни су да је носе на видном месту.

Примедба: Ставом 1 предвиђена је могућност да седници Скупштине присуствују представници медија. Мањкавост одредбе се састоји у употреби непрецизног израза "може" који сугерише да је одлука о томе да ли ће се представницима медија дозволити да присуствују седници Скупштине или не препуштена слободној и широкој дискреционој оцени онога ко одредбу примењује. Недостатак одредбе се огледа и у пропуштању да се прецизно пропише ко је особа овлашћена да донесе одлуку о томе.

Препоруке: Присуство представника Скупштине прописати као правило. Прецизно и потпуно прописати критеријуме за ускраћивање права на присуство седници Скупштине, као и ко је овлашћен да евентуално ускрати представницима медија право да присуствује седницама Скупштине.

Фактори ризика: Правна празнина, Непостојање субјекта на кога се одредба односи и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 110

Акредитованом новинару **могу се ставити на располагање** предлози одлука и других општих аката, као и информативни документациони материјали о питањима из рада Скупштине и њених радних тела.

Примедба: Члан предвиђа могућност да се представницима медија ставе на располагање предлози аката и други материјали. Мањкавост одредбе се састоји у употреби непрецизног израза "може" који сугерише да је одлука о томе да ли ће се представницима медија ти материјали ставити на располагање или не препуштена слободној и широкој дискреционој оцени онога ко одредбу примењује. Недостатак одредбе се огледа и у пропуштању да се прецизно пропише ко је особа овлашћена да донесе одлуку о томе.

Препоруке: Ставаљање на располагање свих предлога одлука и материјала прописати као правило. Прецизно и потпуно прописати критеријуме за ускраћивање свих предлога одлука и материјала, као и ко је овлашћен да их евентуално ускрати.

Фактори ризика: Правна празнина, Непостојање субјекта на кога се одредба односи и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 111

Седници Скупштине **могу присуствовати и грађани.**

Грађанин коме је одобрено да присуствује седници Скупштине у обавези је да на улазу у салу за седнице Скупштине овлашћеном раднику покаже своју личну карту ради идентификације и уношења у евиденцију присутних на седници.

Примедба: Све примедбе изнете на чланове 73 и 75 овог пословника односе се и на овај члан.

Препоруке: Све препоруке изнете у вези са члановима 73 и 75 овог пословника односе се и на овај члан.

Фактори ризика: Све фактори наведени у вези са члановима 73 и 75 овог пословника односе се и на овај члан.

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 113

Скупштина **може да издаје службено саопштење** за штампу и дуга средства јавног информисања. Текст службеног саопштења саставља одговарајућа служба а одобрава председник Скупштине или лице које он овласти.

Конференцију за штампу у Скупштини може да држи Градоначелник, заменик Градоначелника, председник Скупштине или лице које он овласти, заменик председника и председници одборничких група.

Примедба: Ставом 1 предвиђено је овлашћење Скупштине да изда саопштење за јавност. Мањкавост одредбе се састоји у употреби непрецизног израза "може" који сугерише да је одлука о томе да ли ће се саопштење за јавност дати или не препуштена слободној и широкој дискреционој оцени Скупштине. Тим пре што одредба не прописује било какав критеријум за када се саопштење за јавност мора дати.

Исти недостатак присутан је у ставу 2 који предвиђа овлашћење тачно одређених лица да одрже конференцију за штампу.

Препоруке: Прецизно и потпуно прописати критеријуме када се мора издати саопштење за јавност и организовати конференција за медије.

Фактори ризика: Правна празнина, Употреба недефинисаних појмова и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 114.

Скупштина града може одлучити да седница Скупштине не буде јавна из разлога безбедности и **других разлога утврђених законом**.

Примедба: Члан прописује у којима случајевима јавност може бити, у потпуности или делимично, искључена са седнице Скупштине. Недостатак одредбе се огледа у употреби непрецизног израза "и других разлога утврђених законом" на основу кога није могуће идентификовати који закон прописује те случајеве.

Препоруке: Правилно прописати упућујућу одредбу

Фактори ризика: Мањкаве одредбе о упућивању и Недовољна транспарентност органа јавне власти и Нејасан поступак

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 124

Градоначелник **може бити разрешен пре истека времена на које је биран**, на образложен предлог најмање 1/3 одборника, на исти начин на који је изабран.

О предлогу за разрешење Градоначелника мора се расправљати **и одлучивати** у року од 15 дана од дана достављања предлога председнику Скупштине.

Ако Скупштина не разреши Градоначелника, **одборници који су поднели предлог за разрешење не могу поново предложити разрешење Градоначелника, пре истека рока од 6 месеци од одбијања претходног предлога**.

Примедба: Ставом 1 предвиђена је могућност разрешења градоначелника. Мањкавост одредбе се састоји у чињеници да нису прописани, ни примера ради, разлози или критеријуми на основу којих се он може разрешити са функције што ствара висок степен правне несигурности. Тим пре што одредба употребљава непрецизан израз "може бити" који сугерише да одлука о томе да ли ће поступак за разрешење градоначелника бити покренут зависи од слободне и широке дискреционе оцене одборника и онога ко одредбу примењује, односно политичке воље и интереса.

Став 3 садржи забрану поновног покретања поступка разрешења градоначелника за одборнике који су то претходно неуспешно покушали. Међутим, то је учињено употребом непрецизног израза "одборници" на основу кога се не може поуздано закључити – да ли то не може појединачно да учини ни један од потписника претходног безуспешног предлога или само група одборника не сме да буде идентична као приликом подношења претходног неуспешног предлога. У првом случају, норма би требало да гласи "одборник који је поднео предлог за разрешење".

Препоруке: Потпуно и прецизно прописати критеријуме за разрешење градоначелника. Прецизирати на кога се односи забрана поновног покретања поступка за разрешење.

Фактори ризика: *Правна празнина, Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 125.

Градоначелнику престаје мандат: престанком мандата Скупштине, разрешењем и подношењем оставке.

Разрешењем Градоначелника престаје мандат заменика Градоначелника и Градског већа.

Заменик Градоначелника, односно члан Градског већа, могу бити разрешени пре истека времена на које су бирани, на предлог Градоначелника или најмање 1/3 одборника, на исти начин на који су изабрани.

Истовремено са предлогом за разрешење заменика Градоначелника или члана Градског већа, Градоначелник је дужан да Скупштини града поднесе предлог за избор новог заменика Градоначелника или члана Градског већа, која истовремено доноси одлуку о разрешењу и о избору.

Предлог се подноси у писаној форми и мора бити образложен.

Градоначелник, заменик Градоначелника или члан Градског већа који су разрешени или су поднели оставку остају на дужности и **врше текуће послове** до избора новог Градоначелника, заменика Градоначелника или члана Градског већа.

Примедба: *Ставом 3 предвиђена је могућност разрешења заменика градоначелника и члана Градског већа. Мањкавост одредбе се састоји у чињеници да нису прописани, ни примера ради, разлози или критеријуми на основу којих се они могу разрешити са функције што ствара висок степен правне несигурности. Тим пре што одредба употребљава непрецизан израз "могу бити" који сугерише да одлука о томе да ли ће поступак за њихово разрешење бити покренут зависи од слободне и широке дискреционе оцене одборника и градоначелника. Осим тога, одредба не прописује да ли се за предлог захтева одређена форма (усмени или писмени), као и да ли мора да буде образложен јер такву обавезу став 5 прописује само у погледу предлога за избор новог заменика градоначелника и члана Градског већа.*

Осим тога, ставом 6 изричито је дозвољено извршним органима да врше текуће послове до избора нових. Недостатак се састоји у употреби непрецизног израза "текући послови" који није ближе нити прецизније одређен у Пословнику иако се различито дефинише у различитим областима јер не постоји његово општеприхваћено и јединствено значење. Опасност од овог фактора ризика састоји се у могућој појави различитих тумачења тог појма, што је забележено у неколико ЈЛС током 2023. године, од којих нека тумачења могу бити коруптивна.

Препоруке: *Прецизирати шта обухвата израз "текући послови". Потпуно и прецизно прописати критеријуме за разрешење заменика градоначелника и члана Градског већа. Прописати да предлог за разрешење мора бити у писменој форми и образложен.*

Фактори ризика: *Правна празнина, Употреба недефинисаних појмова и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 127

Радам Градске управе руководи начелник.

За начелника се поставља лице **које испуњава услове из закона**.

За свој рад и за рад Градске управе начелник одговара Скупштини и Градском већу.

Начелника **поставља Градско веће** на основу јавног огласа на 5 година.

До доношења одлуке Градског већа о постављењу начелника Градске управе дужност ће обављати досадашњи начелник.

Примедба: *Став 2 прописује да се за начелника градске управе поставља лице које испуњава услове прописане законом. Недостатак одредбе се огледа у томе што због употребе непрецизног израза "из закона" није могуће идентификовати, ради примене, закон који прописује услове за постављање начелника Градске управе.*

Став 4 прописује овлашћење Градског већа да поставља начелника Градске управе. Недостатак се огледа и у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника које прецизније уређује начине гласања Градског већа.

Препоруке: *Прописати начин одлучивања Градског већа. Правилно прописати упућујућу одредбу.*

Фактори ризика: *Правна празнина, Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање и Мањкава одредба о упућивању*

Ризици од корупције: *Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)*

Члан 133

Одборнику престаје мандат пре истека времена на које је изабран:

- подношењем оставке;
- доношењем одлуке о распуштању Скупштине;
- ако је правноснажном судском одлуком осуђен на безусловну казну затвора у трајању од најмање шест месеци;
- ако је правноснажном одлуком лишен пословне способности;

- преузимањем посла, односно функције које су, у складу са законом, неспојиве с функцијом одборника;

- ако му престане пребивалиште на територији јединице локалне самоуправе;

- губљењем држављанства;

- ако наступи смрт одборника.

Одборник може поднети оставку усмено на седници Скупштине, а између две седнице подноси је у форми оверене писане изјаве.

У име одборника оставку може поднети подносилац изборне листе уколико је то предвиђено уговором између одборника и подносиоца изборне листе.

После подношења усмене оставке одборника или овлашћеног подносиоца изборне листе, Скупштина без одлагања, на истој седници **утврђује да је одборнику престао мандат.**

О оставци коју је одборник поднео између две седнице, **Скупштина је дужна да одлучи** на првој наредној седници.

Ако одборнику престаје мандат наступањем случаја из става 1. овог члана алинеја 2 до 8, Скупштина на првој наредној седници, после обавештења о наступању таквог случаја, утврђује да је одборнику престао мандат.

Примедба: Став 3 прописује да у име одборника оставку може поднети подносилац изборне листе уколико је то предвиђено уговором између одборника и подносиоца изборне листе. Мањкавост одредбе се огледа у томе што се такво овлашћење уопште не може уговорити јер подносилац изборне листе није власник мандата. Уговори и други правни послови који за предмет имају тзв. бланко оставке немају правну важност и не могу производити правне последице.

Став 4 прописује овлашћење Скупштине да у случају оставке утврди престанак мандата одборнику. Истовремено, став 5 изричито прописује обавезу Скупштине да одлучи о оставци коју је одборник поднео између две седнице. Прва мањкавост се састоји у томе што одредба употребљава два различита израза да би описала исту појаву – "утврђује" и "одлучује" уместо да пропише да Скупштина констатује (у смислу констатације у записнику са седнице). Други недостатак се огледа у томе што се на основу одредбе не може поуздано закључити о чему Скупштина треба да одлучује јер она не може одлучити другачије од воље лица које је поднело оставку. Уколико се тиме жели нагласити да се поводом поднете оставке доноси одлука јер је општеприхваћена пракса да се тим поводом доноси решење о престанку функције одборника онда је израз "одлучује" неодговарајући.

Препоруке: Прецизно прописати поступање по поднетој оставци, укључујући и обавезу доношења решења о престанку функције одборника. Обезбедити доследну употребу израза. Брисати одредбу која дозвољава да подносилац изборне листе поднесе оставку у име одборника.

Фактори ризика: Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације и Недоследна употреба термина. Супротстављене одредбе

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 138

Одговори на одборничка питања дају се у писаној форми свим одборницима и то **по правилу на првој седници после постављеног питања.**

Изузетно ако је у припреми одговора на одборничко питање потребно утврдити више чињеница или извршити сложенију анализу, рок за давање одговора на одборничко питање **може се продужити**, али не дуже од 30 дана.

Примедба: Ставом 1 прописано је у ком року се одговара на одборничко питање. Мањкавост одредбе се огледа у томе што примена правила зависи од непрецизног израза "по правилу" који сугерише да су могући изузеци од тога правила.

Став 2 предвиђа изузетке, тј. критеријуме или услове који треба да буду испуњени да би се рок за добијање одговора продужио. Недостатак се огледа у томе што се не може са сигурношћу закључити ко је овлашћен или надлежан да процени и донесе одлуку да ли је за припрему одговора потребно утврдити више чињеница или извршити сложенију анализу. Штавише, није јасно да ли у том случају то неименовано лице има обавезу да одборника обавести да одговор неће добити на седници на којој је питање поставио и у којој форми треба да буде тај одговор. Такође, нејасно је да ли то обавештење треба, а требало би, да буде образложено и када се доставља одборнику.

Препоруке: Потпуно и прецизно прописати критеријуме за процену да ли је могуће дати одговор на одборничко питање на истој седници на којој је постављено. Прописати обавезу да обавештење одборнику буде у писменој форми, образложено и достављено благовремено.

Фактори ризика: Правна празнина, Ненавођење субјекта на ког се одредба односи, Нејасне, непрецизне и двосмислене формулације, Непостојање конкретног рока и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 139

После датог одговора на одборничко питање, одборник који је поставио питање има право у трајању од највише 2 минута да коментарише одговор на своје питање, да постави допунско

питање у трајању од највише 2 минута или да предложи отварање претреса на једној од наредних седница Скупштине, у вези са одговором.

О предлогу одборника да се отвори претрес поводом одговора на одборничко питање, **Скупштина се изјашњава без претреса.**

Примедба: Ставом 2 прописано је овлашћење Скупштине, употребом непрецизног израза "изјасни", да гласа о предлогу одборника да се отвори претрес поводом одговора на одборничко питање. Недостатак се огледа и у пропуштању да се на јасан, прецизан и недвосмислен начин пропише на који од могућих начина јавног (електронским путем, прозивком, дизањем руку и др.) или тајног гласања ће се то учинити. Штавише, одредба не садржи норму која би упућивала на сходну примену одредби Статута или неке друге одредбе овог пословника нпр. члана 91 или 92 Пословника, који прецизније уређује начине јавног и тајног гласања.

Препоруке: Прописати начин одлучивања Скупштине.

Фактори ризика: Правна празнина и Неодређен, нејасан или дискрециони основ за одлучивање

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

Члан 142

Ако се поводом израженог мишљења или давања гласа у Скупштини стекну услови да се одборнику одреди притвор или позове на кривичну одговорност, а он се позвао на имунитет, надлежни орган је дужан да од Скупштине тражи одобрење за одређивање притвора или покретање кривичног поступка.

Захтев из претходног става разматра Комисија за мандатно-имунитетна питања и доставља свој предлог Скупштини, која га разматра на првој седници. Ако Скупштина не да одобрење, притвор се укида, а кривични поступак обуставља.

Примедба: Члан је посвећен имунитету одборника. Први недостатак се огледа у томе што одредбе које садржи нису и не могу бити предмет подзаконских аката. Штавише, питања која су уређена овим чланом су регулисана Законом о кривичном поступку. Осим тога, одредба неправилно дефинише имунитет "уколико се стекну услови да се одборник позове на одговорност за изражено мишљење или давање гласа у Скупштини" иако имунитет управо служи да одборника ослободи од одговорности за глас и мишљење дато у Скупштини.

Препоруке: Преиспитати дефиницију имунитета

Фактори ризика: Супротстављена одредба

Ризици од корупције: Допринос настанку ризика од корупције - Злоупотреба положаја (чл. 359. Кривичног законика) и Трговина утицајем (чл. 366. Кривичног законика)

